

REZUMATUL EDIȚIEI

În anul 2025, economia Republicii Moldova a înregistrat următoarele evoluții principale:

Indicatori macroeconomici: Produsul intern brut al Republicii Moldova pentru anul 2025 a atins valoarea de 353 520,9 mil. MDL, înregistrând o creștere în termeni reali cu 2,4% față de anul 2024, susținută preponderent de sectorul informații și comunicații, agricultură și construcții, în timp ce comerțul și tranzacțiile imobiliare au exercitat o contribuție negativă.

Producția industrială a înregistrat o creștere cu 5,4% față de anul 2024, datorată industriei extractive (+6,9%), industriei prelucrătoare (+6,3%) și sectorului energetic (+1,6%).

Producția agricolă globală în gospodăriile de toate categoriile a înregistrat o creștere cu 13,8% față de anul 2024, determinată în principal de sectorul vegetal (+21,3%), pe fondul unor condiții agrometeorologice favorabile și recolte sporite la cereale, floarea soarelui și rapiță.

Investițiile în activele imobilizate au atins valoarea de 41 420,1 mil. MDL, ce prezintă o creștere cu 17,6% față de anul 2024, finanțate preponderent din surse proprii (64,4%).

Inflația și cursul valutar: Indicele prețurilor de consum în anul 2025 a înregistrat o medie anuală de 7,8% față de perioada similară a anului precedent, în accelerare față de 4,7% în 2024, determinată preponderent de majorările tarifare la energie, gaze și servicii reglementate din decembrie 2024–ianuarie 2025 și de scumpirea produselor alimentare. Inflația de bază s-a situat la 4,74%, menținându-se sub nivelul IPC și indicând că presiunile inflaționiste s-au concentrat preponderent în componentele volatile.

Prețurile la producția industrială au crescut cu 5,2% f.p.s.a.p., marcând revenirea în teritoriu pozitiv după contracția din 2024, cu cea mai pronunțată creștere în sectorul energetic (+24,3%).

Leul moldovenesc a manifestat o evoluție divergentă — apreciere de 2,4% față de USD și depreciere de 1,8% față de EUR — susținută de fluxurile de remiteri, intervențiile BNM și dinamica piețelor valutare internaționale.

Politica monetară: Pe parcursul anului 2025, Banca Națională a Moldovei a promovat un ciclu monetar complet — înăsprire fermă la începutul anului, cu majorarea ratei de bază de la 3,60% la 6,50% în două trepte succesive, urmată de o relaxare graduală în semestrul II, rata coborând la 5,00% în decembrie — reflectând angajamentul BNM față de readucerea inflației în intervalul țintă de 5,0% ±1,5 p.p.

Masa monetară: În anul 2025, masa monetară M3 a crescut cu 12,3% f.p.s.a.p., atingând 190 477,6 mil. MDL, cu o deplasare structurală spre depozite la termen în MDL (+1,3 p.p.) și o reducere a ponderii depozitelor în valută (-1,5 p.p.), sugerând o preferință crescută pentru economisirea în monedă națională. Rezervele oficiale au înregistrat o ușoară diminuare, de la 5 247 mil. EUR în decembrie 2024 la 5 104 mil. EUR în decembrie 2025, menținându-se totuși la un nivel confortabil echivalent cu circa 5–6 luni de importuri.

Finanțe publice: În anul 2025, finanțele publice ale Republicii Moldova au înregistrat o evoluție mixtă. Veniturile bugetului public național au crescut semnificativ, susținute de majorarea încasărilor din impozite și taxe, contribuții sociale, granturi și alte venituri, iar creșterea presiunii fiscale până la 35,5% confirmă întărirea capacității fiscale a statului. Pe de altă parte, cheltuielile bugetare au continuat să se majoreze, orientate în principal către protecția socială, educație și sănătate, determinând accentuarea deficitului bugetar la 14 254,4 mil. MDL, respectiv 4,03% din PIB, și limitând spațiul fiscal disponibil pentru absorbția unor șocuri viitoare.

Datoria sectorului public a crescut la 138 535,7 mil. MDL, reprezentând 39,2% din PIB, menținându-se însă în limite sustenabile, iar raportul dintre serviciul datoriei și veniturile bugetului de stat a rămas sub plafonul de sustenabilitate. În ansamblu, evoluțiile din 2025 evidențiază o reziliență parțial consolidată pe componenta de venituri, însoțită de vulnerabilități structurale persistente în echilibrul bugetar.

Sectorul bancar: În anul 2025, sectorul bancar din Republica Moldova și-a menținut o poziție financiară solidă, caracterizată prin creșterea activelor, creditelor, fondurilor proprii și a depozitelor.

Sistemul bancar a continuat procesul de restructurare și modernizare, inclusiv prin finalizarea fuziunii dintre Victoriabank și BCR Chișinău și promovarea reformelor în concordanță cu standardele UE și Basel III.

Soldul brut al creditelor a constituit 104 251,2 mil. MDL, reprezentând 54,9% din totalul activelor, majorându-se cu 29,0% față de anul precedent, susținut în special de creditele imobiliare (+40,2%), cele de consum (+30,4%) și creditele destinate comerțului (+25,7%). Ponderea creditelor neperformante s-a menținut la 4,1%, printre cele mai scăzute niveluri istorice. Profitul agregat al băncilor a atins 4 925,7 mil. MDL, în creștere cu 23,5%, susținut de majorarea veniturilor din dobânzi cu 25,2%.

Indicatorii de lichiditate s-au menținut confortabil peste limitele reglementate: NSFR la 170,2%, LCR la 295,0% și indicatorul lichidității pe termen lung la 0,80. Deși sectorul bancar este stabil și bine supravegheat, persistă anumite tendințe de concentrare care necesită monitorizare din perspectiva riscului sistemic, o singură bancă depășind ușor pragul de 35% atât după active, cât și după depozitele persoanelor fizice.

Sectorul extern: În anul 2025, balanța de plăți a Republicii Moldova a înregistrat o deteriorare a echilibrului extern, deficitul contului curent majorându-se cu 27,4% față de 2024, atingând 19,4% din PIB, determinat preponderent de adâncirea deficitului comercial cu bunuri și de diminuarea excedentului veniturilor primare. Datoria externă brută s-a menținut la 56,0% din PIB, iar soldul net debitor al poziției investiționale internaționale s-a adâncit la 38,1% din PIB.

În ceea ce privește comerțul exterior cu bunuri, anul 2025 a înregistrat o evoluție mixtă, marcată de adâncirea deficitului comercial. Exporturile de mărfuri au constituit 3 782,7 mil. USD, în creștere cu 6,4% față de 2024, importurile au totalizat 10 921,6 mil. USD, în creștere cu 20,5%, determinând adâncirea deficitului balanței comerciale cu 29,6%, până la 7 138,9 mil. USD, iar gradul de acoperire a importurilor cu exporturi a coborât la 34,6%. UE a rămas principala destinație a exporturilor (67,5%) și principalul furnizor de importuri (54,1%). Transferurile bănești din străinătate au totalizat 1,66 mld. USD, în creștere cu 3% față de 2024, cu o proveniență preponderentă din statele UE, ponderea remitențelor în PIB continuând tendința descendentă până la 10,2%.

Sectorul antreprenorial: În anul 2025, numărul total al întreprinderilor înregistrate a atins 9 808 unități, iar al celor radiate 10 309 unități, conform datelor Agenției Servicii Publice. În semestrul II 2025, au fost înregistrate 4 709 întreprinderi noi, cu 6,6% mai mult față de aceeași perioadă a anului precedent, în timp ce radierile s-au redus la 4 507 unități, cu 17,8% mai puțin față de semestrul II 2024. Coroborată cu creșterea înregistrărilor, această evoluție a condus la revenirea soldului net în teritoriu pozitiv (+202 unități), prima valoare pozitivă din ultimii trei ani. Deși amplitudinea rămâne modestă, evoluția sugerează o ameliorare a dinamicii antreprenoriale, deși constrângerile structurale ale mediului de afaceri din Republica Moldova persistă.

Piața forței de muncă: În anul 2025, piața forței de muncă din Republica Moldova a înregistrat un declin al principalilor indicatori de ocupare. Populația ocupată a constituit 774,0 mii persoane, în scădere față de 853,9 mii persoane în 2024, cu o rată de ocupare de 40,2%. Rata șomajului s-a redus la 3,8% față de 4,0% în 2024, reflectând preponderent contracția forței de muncă active, și nu o creștere a ocupării. Ocuparea în sectorul agricol a consemnat o scădere semnificativă în semestrul II, în timp ce sectorul non-agricol a înregistrat o ușoară creștere. Câștigul salarial nominal mediu lunar a crescut cu circa 9 - 10% în termeni nominali, atingând 16 355,1 MDL în trimestrul IV 2025, însă creșterea în termeni reali a rămas modestă de circa 1,8-2,1%, în condițiile menținerii unui nivel ridicat al inflației. Cele mai ridicate salarii s-au înregistrat în informații și comunicații (37 144,2 MDL în T. IV 2025) și activități financiare (30 146,2 MDL), iar cele mai mici în agricultură (10 776,4 MDL) și activități de cazare și alimentație publică (11 432,5 MDL).